SOCIAL AND ORGANIZATIONAL PSYCHOLOGY
PSIHOLOGIE SOCIALĂ ȘI ORGANIZAȚIONALĂ

CZU: 159.9.07:316.356.2 **DOI:** https://doi.org/10.5281/zenodo.7359648

ASPECTE COMPARATIVE ALE SATISFACȚIEI CONJUGALE LA CUPLURILE CĂSĂTORITE: STUDIU EMPIRIC

Cristina DOLINSCHI
Republica Moldova

În prezent, tot mai multe cupluri se confruntă cu diverse probleme intradiadice și încearcă să îmbunătățească cu orice preț calitatea relațiilor. În domeniul de cercetare a relațiilor de cuplu observăm o tendință semnificativă de a identifica și de a studia factorii care pot perturba funcționarea unui cuplu marital. Articolul de față reflectă rezultatele unui demers experimental ce vizează satisfacția conjugală, unul dintre indicatorii de bază ai calității relațiilor de cuplu.

***Cuvinte-cheie**: cuplu marital, satisfacție conjugală, durata relației, diferențe gender.*

COMPARATIVE ASPECTS OF MARITAL SATISFACTION: AN EMPIRICAL STUDY

Nowadays, more and more couples face various intradyadic problems and try at any cost to improve the quality of relationships. In the research field of couple relations we observe a significant tendency to identify and study the factors that can disrupt the functioning of a marital couple. The present article reflects the results of an experimental approach aimed at marital satisfaction, one of the basic indicators of the quality of couple relationships.

***Keywords:** marital couple, marital satisfaction, relationship duration, gender differences.*

O privire de ansamblu asupra multitudinii studiilor în domeniul psihologiei cuplului accentuează complexitatea relațiilor maritale, cercetătorii încercând să explice de ce unele cupluri sunt funcționale, pe când altele se destramă rapid și care ar fi factorii esențiali în asigurarea unei calități relaționale satisfăcătoare. Unul dintre indicatorii acestei calități este satisfacția conjugală, fiind considerată o variabilă subiectivă. Potrivit lui Ward, Lundberg, Zabriskieși Berrett (2009) (*apud* Dumitrescu și Rusu) [1] „satisfacția în cuplureprezintă o stare emoțională individuală de a fi mulțumit de interacțiunile, experiențele, așteptările din cadrul vieții de cuplu". Reieșind din definiția oferită de către Rusbult, Martz și Agnew (1998), nivelul înalt de satisfacție în cuplu semnifică satisfacerea celor mai importante nevoi ale partenerilor [2]. Fremont (1993) precizează o serie de „nevoi de întâmpinare", atât feminine, cât și masculine,

de a căror satisfacere în cuplul marital depinde continuitatea și maturitatea relației [3]. Pentru bărbați este importantă satisfacerea nevoilor ce țin de aprecierea Eu-lui și respect, precum și nevoia de confort fizic și psihosexual,spre deosebire de femei, la care prioritare sunt nevoia de a avea un cămin, nevoia de siguranță și nevoia de a-și exercita rolul maternal.De asemenea, există mulți alți factori și variabile care pot influența nivelul de satisfacție conjugală resimțit de către fiecare partener: factori interpersonali și contextuali, trăsături de personalitate, factori cognitivi etc.

În acest context, scopul cercetării de față rezidă în determinarea nivelului satisfacției conjugale, în funcție de genul respondenților și durata căsniciei. În cadrul studiului au participat 100 de cupluri maritale din Republica Moldova, care au completat *Testul satisfacţiei conjugale*, după V.Stolin, T.Romanova, G.Butenco testul cuprinde 24 de itemi cu 3 variante de răspuns. Interpretarea rezultatelor scoate în evidență 7 niveluri: de la insatisfacție totală până la satisfacție totală.

Vom prezenta în continuare rezultatele obținute de către participanții la acest studiu. Valorile obținute de către respondenți în urma administrării testului sunt reflectate în Figura 1.

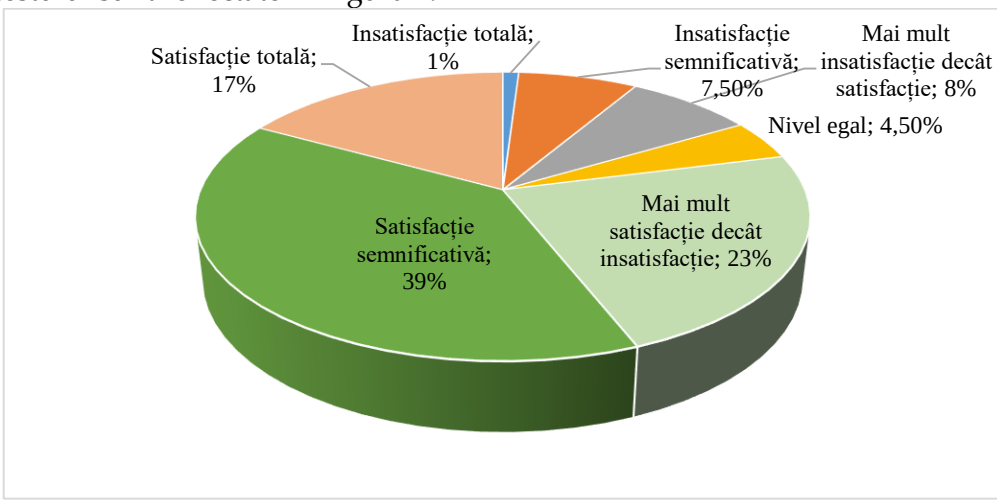


Figura 1. Prezentare pe niveluri a rezultatelor obținute de către subiecții cercetării la *Testul satisfacției conjugale*

Astfel, din figura prezentată mai sus atestăm următoarele rezultate obținute în urma evaluării nivelului satisfacției conjugale a respondenților: 1% au manifestat insatisfacție totală, 7,5% – insatisfacție semnificativă, 8% – mai mult insatisfacție decât satisfacție, iar un nivel egal de insatisfacție și satisfacție a fost determinat la 4,5% participanți. Dacă analizăm de cealaltă parte nivelul de satisfacție conjugală a subiecților, observăm că 23% au raportat mai multă

satisfacție decât insatisfacție, 39% – satisfacție semnificativă și 17% – satisfacție totală.

Deși satisfacția conjugală este privită ca o apreciere subiectivă din partea fiecărui partener cu privire la natura și caracterul interrelaționării în diada maritală, totuși în literatura de specialitate se conturează anumite particularități ale satisfacției conjugale. Nivelul de satisfacție resimțit în diadă se transpune în crearea unei atmosfere confortabile, securizante în contextul căreia se experiențiază și se întăresc emoțiile pozitive, stenice. Ajutorul mutual și tendința spre cooperare contribuie la conturarea unei imagini pozitive a propriului eu, a partenerului și a relației propriu-zise. Mai mult decât atât, satisfacția în cuplu poate fi resimțită sub mai multe aspecte propuse de către Furnham și Argill (1983): satisfacția instrumentală în care soții sunt mulțumiți de bunăstarea financiară, iar treburile casnice nu reprezintă un motiv al disensiunilor între parteneri; satisfacția emoțională care se bazează pe relații intime armonioase; petrecerea timpului liber împreună ceea ce asigură o comunicare mai profundă între cei doi soți [4].

Pe de altă parte, insatisfacția în cuplu poate fi descrisă prin comunicare deficitară bazată pe atitudini disprețuitoare, devalorizante, critică neconstructivă, insulte etc., formându-se treptat distanțarea și indiferența emoțională. Deseori partenerul marital recunoaște deschis că relațiile în cuplu îi creează sentimente de frustrare și nemulțumire.Interacțiunile dintre soți se rezumă la conflicte constante cu note agresiv pronunțate și acuzări directe reciproce. În cazul în care insatisfacția este mai puțin verbalizată și demonstrată, putem vorbi de o manifestare indirectă, latentă a nemulțumirilor, frustrărilor și emoțiilor negative, astenice prin monotonie, plictiseală, lipsă de bucurie în relația cu partenerul, amintiri nostalgice cu privire la perioada premaritală și/ sau perioadele maritale anterioare.

În scopul conturării unei imagini comparative ce vizează satisfacția conjugală, în Figura 2 prezentăm rezultatele obținute de către bărbați și femei.

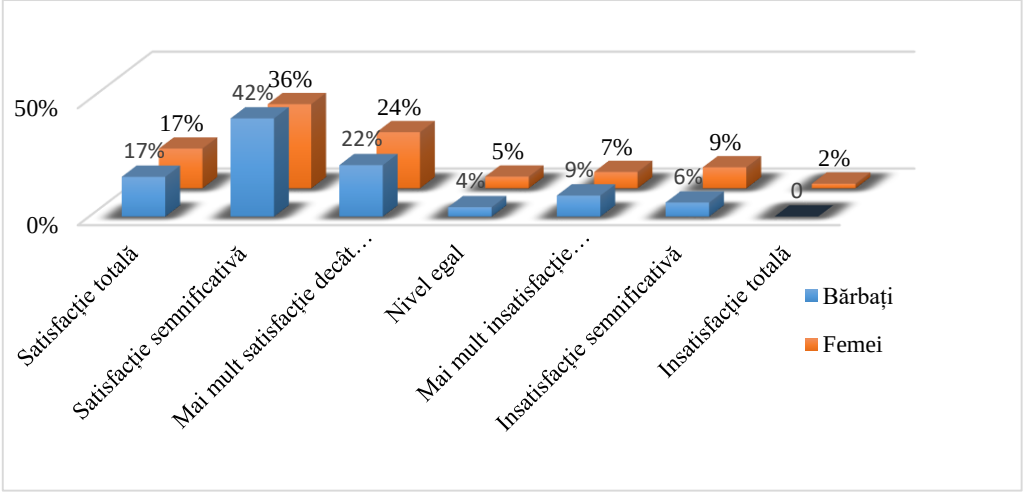


Figura 2. Reprezentarea grafică a rezultatelor privind nivelul de satisfacție conjugală în funcție de genul subiecților

Analizând datele prezentate în Figura 2, putem conchide că majoritatea participanților la studiu au obținut cote mai mari de nivelul egal de satisfacție și insatisfacție conjugală. Respectiv, 53% femei și 59% bărbați au raportat satisfacție semnificativă și totală, iar la 24% femei și 22% bărbați se atestă mai mult satisfacție decât insatisfacție în relația de cuplu.Cumulativ doar 18% femei și 15% bărbați raportează diverse grade de insatisfacție conjugală.

Pentru a vedea dacă există diferențe semnificative cu privire la rezultatele obținute de către subiecții incluși în cercetare, am apelat la statistica inferențială optând pentru testul t-Student.

Tabelul 1. Semnificația diferenței dintre medii la satisfacția conjugală pentru subiecții cercetării

	Valorile medii	***SD (abaterea standard)***
Bărbați	33,05	5,753
Femei	32,44	6,722
t = -0,689, p nesemnificativ		

Deci, dacă analizăm comparativ din perspectivă gender rezultatele cu referire la satisfacția conjugală, observăm că nu se atestă diferențe de gen. În acest sens, S.Ogletree (2015) [5] menționează că trecerea treptată la căsătorii mai egalitare diminuează discrepanțele de gen în ceea ce privește satisfacția conjugală, intradiadic manifestându-se mai multă flexibilitate. Or, schimbarea principalelor modalități de interacțiune în cuplu prin modificarea atribuirilor responsabilităților casnice etc., schimbă natura căsătoriei, rolurile de gen, fiind

mai puțin specificate sau pronunțate. Într-un alt studiu [6] analiza comparativă a nivelurilor de satisfacție conjugală în diadă nu a identificat diferențe de gen.

Deși în studiul de față nu se atestă diferențe gender, cercetările cu privire la diferențele gender și satisfacția conjugală sunt contradictorii. Unele studii denotă că soții tind să fie mai satisfăcuți în căsnicie decât soțiile [7-9], în timp ce alte studii au sugerat că soțiile sunt mai mulțumite [10]. De asemenea, o posibilă cauză a insatisfacției mai crescute a femeilor în comparație cu bărbații ar fi persistența mitului că bărbații au mai multe beneficii în căsnicie decât femeile. Astfel, femeile consideră că obțin mai puține beneficii decât bărbații în mariaj, fiindcă au mai multe responsabilități casnice, se confruntă mai des cu conflictul muncă-familie, au resurse financiare limitate. Totodată, R.Wanic și J.Kulik (2011) menționează în studiul lor că datorită dominanței pe care o au bărbații în relațiile maritale, ei suferă mai puțin decât femeile atunci când cuplul se confruntă cu conflicte intraconjugale [11].

Pentru a stabili dacă există diferențe în ceea ce privește nivelul satisfacției conjugale în funcție de durata căsniciei, am delimitat 5 categorii de cupluri maritale în dependență de perioada angajării în relație, după cum urmează: *0-5 ani;6-10 ani;11-20 ani;21-30 ani;mai mult de 31 ani.* În fiecare categorie au fost incluse câte 20 de cupluri maritale.

Continuăm a expune datele cu privire la satisfacția conjugală în funcție de durata căsniciei.

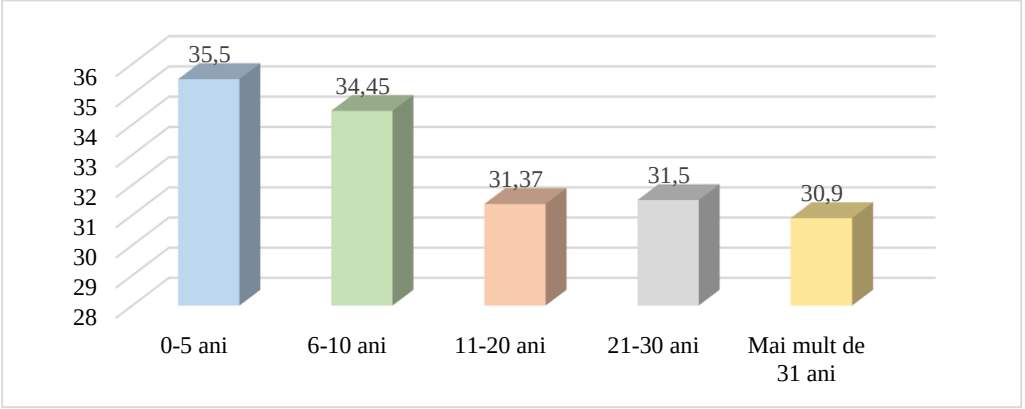


Figura 3. Valorile medii ale satisfacției conjugale la subiecții cercetării în funcție de durata căsniciei

Conform rezultatelor prezentate în Figura 3, constatăm deosebiri între rezultatele ce reflectă satisfacția conjugală în funcție de durata căsniciei actuale. Compararea rezultatelor ne permite să constatăm următoarele deosebiri dintre valorile medii obținute de către respondenți: *0-5 ani*(m= 35,5), *6-10 ani* (m= 34,45), *11-20 ani* (m= 31,37), *21-30 ani* (m= 31,50), *mai mult de 31 ani* (m= 30,9).

Pentru o vizualizare mai bună a rezultatelor obținute de către subiecții

cercetării la satisfacția conjugală în dependență de durata căsniciei, am recurs la prezentarea datelor pe o axă în Figura 4.

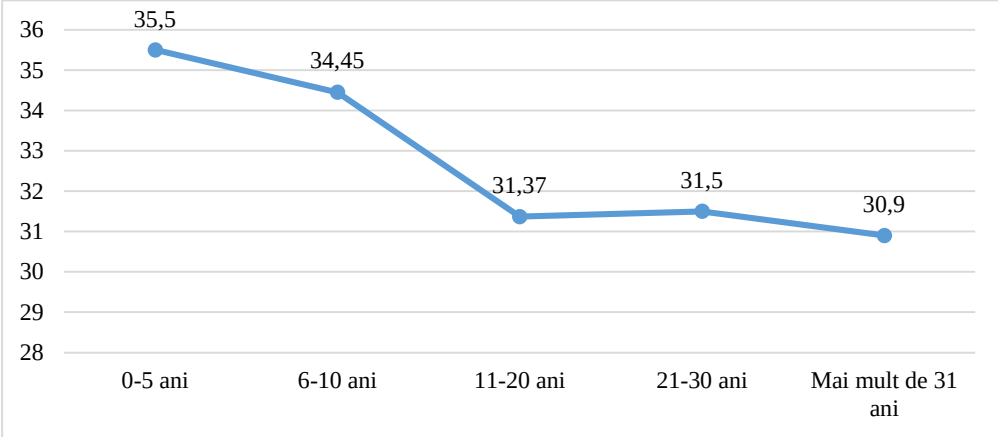


Figura 4. Reprezentarea grafică a valorilor medii ale satisfacției conjugale în funcție de durata căsniciei

Pentru a vedea dacă există diferențe semnificative cu privire la rezultatele obținute de către subiecții incluși în cercetare, am apelat la testul Scheffe, care a scos în evidență diferențe semnificative doar dintre persoanele care sunt angajate în relația actuală între *0-5 ani* și persoanele a căror relație durează *mai mult de 31 ani* (*0-5 ani* m=35,5; *mai mult de 31 ani* m=30,9; t= 4,600, p≤ 0,05).

Studiile transversale timpurii privind satisfacția conjugală au sugerat că satisfacția conjugală scade constant în timpul primilor 10 ani de căsnicie (Blood și Wolfe, 1960; Dentler și Pineo, 1960; Pineo, 1961, 1969 *apud* R. Levenson, L. Carstensen, J. Gottman) [12]. Cu toate acestea, studiile ulterioare [13], care au inclus cupluri cu o durată mai mare a căsniciei, oferă un alt cadru explicative, și anume: satisfacția conjugală pare să aibă un traseu curbiliniar pe parcursul căsătoriei, care descrește treptat până la stadiul „cuibului gol", după care începe să crească. Studiul realizat de către J.Van Laningham, D. Johnson și P. Amato (2001) oferă dovezi că modelul în formă de U al satisfacției conjugale pe parcursul vieții este un artefact al cercetării transversale [14].

O posibilă explicație a diferențelor semnificative obținute la satisfacția conjugală a respondenților cu o durată a căsniciei între 0-5 ani și a celor cu o durată a relației mai mult de 31 ani ar ține de nivelul ridicat de iluzii pozitive care pot fi prezente la începutul unei căsnicii, partenerii fiind în etapa „lunii de miere", pe când la persoanele în etate apare necesitatea adaptării la noi condiții fizice și sociale, cu referire la stadiul „cuibului gol" și la vârsta de pensionare.

În concluzie, putem menționa că satisfacția conjugală exprimă într-un mod pregnant efortul și implicarea ambilor parteneri în cuplu pentru asigurarea succesului marital reieșind și din rezultatele acestui studio, care nu atestă

diferențe semnificative la satisfacția conjugală în funcție de genul respondenților. În același context, lipsa diferențelor între diferite categorii de respondenți după durata căsniciei explică complexitatea și multilateralitatea acestui indicator subiectiv, făcând trimitere la alți factori determinanți și favorizanți ai satisfacției în cuplu. Totodată, diferențele identificate la cuplurile căsătorite până la 5 ani și la cele cu un mariaj de peste 31 ani accentuează necesitatea de psihoprofilaxie și intervenție psihologică pentru a diminua această tendință. Respectiv, cercetarea de față reprezintă o deschidere pentru ulterioare cercetări mai complexe, în ceea ce privește studiul satisfacției conjugaleîn relațiile maritale.

Referințe bibliografice:

1. RUSU, A.; MUREȘAN, V. *Satisfacția în cuplu. Cercetări din psihobiologia sexualității.* Cluj-Napoca: Grinta, 2014. 155 p. ISBN 978-973-126-555-1
2. RUSBULT, C., MARTZ, J., AGNEW, C. The Investment Model Scale: Measuring commitment level, satisfaction level, quality of alternatives, and investment size. In: *Personal Relationships*, 1998, no.5, p.357-391.
3. ZLATE, M. *Psihologia vieții cotidiene*. Iași: Polirom, 1997. 181 p.
4. ARGYLE, M., FURNHAM, A. Sources of satisfaction and conflict in long-term relationships. In: *Journal of Marriage and the Family*, 1983, vol.45(3), p.481–493.
5. OGLETREE, S. Gender role attitudes and expectations for marriage. In: *Journal of Research on Women and Gender*, 2015, vol.5, p.71-82.
6. JACKSON, J., MILLER, R., OKA, M., HENRY, R. Gender differences in marital satisfaction: a meta-analysis. In: *Journal of Marriage and Family*, 2014, vol.76(1), p.105-129.
7. ACITELLI, L., ANTONUCCI, T. Gender differences in the link between marital support and satisfaction in older couples. In: *Journal of Personality and Social Psychology*, 1994, vol. 67(4), p.688–698.
8. ROGERS, S., AMATO, P. Have changes in gender relations affected marital quality? In: *Social Forces*, 2000, vol.79, p.731-753.
9. АНДРЕЕВА,Т., ТОЛСТОВА, А. Темперамент супругов и совместимость в браке. В: *Ананьевские чтения. Тезисы научной конференции*. СПб.: СПбГУ, 2001. с. 123-129.
10. KARNEY,B., BRADBURY,T. The longitudinal course of marital quality and stability: a review of theory, methods, and research. In: *Psychological Bulletin*, 1995, vol.118, p.3-34.
11. WANIC, R., KULIK, J. Toward an understanding of gender differences in the impact of marital conflict on health. In: *Sex Roles*, 2011, vol.65, no.5-6, p.297-312.

12. LEVENSON, R., CARSTENSEN, L., GOTTMAN, J. Long-term marriage: age, gender, and satisfaction. In: *Psychology and Aging*, 1993, vol.8, no.2, p.301-313.
13. KURDEK, L. The nature and predictors of the trajectory of change in marital quality for husbands and wives over the first 10 years of marriage. In: *Developmental Psychology*, 1999, vol.35, p.1283-1296.
14. Van LANINGHAM, J., JOHNSON, D., AMATO, P. Marital happiness, marital duration, and the U-shaped curve: Evidence from a five-wave panel study. In: *Social Forces*, 2001, vol.79, p.1313-1341.

Date despre autor:

Cristina DOLINSCHI, lector universitar, Departamentul Psihologie, Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației, Sociologie și Asistență Socială, Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău, Republica Moldova

E-mail: dolinschicristina@gmail.com

ORCID: 0000-0003-0038-1416